

# Betanien sykehus AS

## BUDSJETT 2023



**BETANIEN**  
SYKEHUS

# Innhold

1.	Formål .....	3
1.1.	Bakgrunn .....	3
1.2.	Medbestemmelse .....	3
1.3.	Helse Vest RHF – premisser .....	3
1.3.1.	Satsingsområder .....	4
1.3.2.	Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF .....	4
1.4.	Aktivitet og kvalitet .....	4
1.5.	Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2023 .....	4
1.6.	Fokusområder sykehusdrift 2023 .....	5
2.	Driftsbudsjett .....	5
2.1.	Resutat/prognose 2022 .....	5
2.2.	Budsjettutvikling 2023 .....	6
2.2.1.	Driftsinntekter .....	6
2.2.2.	Driftskostnader .....	7
2.2.3.	Forutsetninger .....	8
2.3.	Psykisk helsevern .....	9
2.4.	Somatikk .....	9
2.5.	Sykehusdirektørens stab .....	10
3.	Investeringsbudsjett .....	10
3.1.	Investeringsramme .....	10
3.2.	Investeringsdisponering .....	11
4.	Likviditetsbudsjett .....	11

# 1. Formål

Formålet med saken er å orientere og fastsette budsjetttrammene for Betanien sykehus AS (BS) for driftsåret 2023 og å vise at budsjettet er bærekraftig og realistisk sett opp mot sykehuset mål.

Budsjettet skal legge grunnlaget for de faglige prioriteringene knyttet til pasientbehandling, brukertilbud, kvalitet, pasientsikkerhet og ansattforhold, samt bidra til økonomisk bærekraft og videreutvikling av BS.

## 1.1. Bakgrunn

Tydelig rolledeling og ansvarliggjøring av alle ledere og ansatte på ulike nivå er vesentlig i arbeidet, for å sikre nødvendig utvikling i 2023 og årene framover. Kontinuerlig forbedringsarbeid er sentralt i denne sammenheng. Det gjøres mye godt arbeid og det leveres generelt sett godt på bestillingen vi får fra Helse Vest RHF (HV RHF).

Bestillingen for 2023 fra HV RHF forventes mottatt i januar. Det forventes ingen større endringer i forhold til bestillingen for 2022.

Statsbudsjett for 2023 legger premisser for aktivitets- og kvalitetsnivå samt økonomi, gjennom bestillinger og føringer fra oppdragsgiveren HV RHF. Dette innebærer at tjenestetilbud/aktivitet kan endres når prioriteringer, kapasitet og økonomi tilsier det, og det samsvarer med vår egen strategi. Planlagt aktivitetsvekst skal innrettes mot områder med lange ventetider, fristbrudd og gjennomføring av fagplaner. Pasientrettet aktivitet og kvalitetsarbeid vil være viktig for den økonomiske bærekraften, og her vil forbedringsarbeidet fortsette. Innføring av nye IKT-baserte løsninger og arbeidsprosesser utfordrer også måten vi organiserer og utfører vårt arbeid på. Teknologien utvikler seg fort og kostnadene på dette området øker. Effektiviseringsgevinster av IKT-satsninger viser seg ofte krevende å ta ut på kort sikt.

Hovedsignalene fra vår oppdragsgiver er at vi fortsatt leverer godt, samtidig som det er tydelig at det må leveres enda bedre og mer innenfor strammere rammebetingelser i årene fremover. I dette ligger det at effektiviserings- og kvalitetskravene vil fortsette å øke i tiden som kommer, og spesielt som følge av faglig og teknologisk utvikling. Det er helt nødvendig at sykehuset og ledere på alle nivå, følger opp omstilling og kontinuerlig forbedringsarbeid.

## 1.2. Medbestemmelse

Budsjettsituasjon og tiltaksbehov er informert om og drøftet i resultatenehetene/virksomhetene, så vel som i møter med vernetjeneste og tillitsvalgte.

IDF ble i møtet 17.10.2022 orientert om budsjettprosessen for budsjett 2023 samt gitt en orientering om den økonomiske situasjonen i sykehuset og tiltaksplaner i forhold til regnskap 2022 og budsjett 2023.

Budsjettforslag og rammene for budsjettet for 2023 ble drøftet med tillitsvalgte i IDF-møtet 21.11.2022. IDF hadde ingen merknader til det forelagte budsjettet. Protokoll fra IDF-møtet ligger vedlagt denne saken.

## 1.3. Helse Vest RHF – premisser

HV RHF er vår kontraktspart og legger premissene for bestillingen innenfor det sørge for ansvar de har for spesialisthelsetjeneste i regionen. Sammen med andre private ideelle sykehus hadde vi et møte med HV RHF 08.11.2022 for en gjennomgang av statsbudsjettet for 2023.

I statsbudsjettet er deflator (vektet lønns- og prisvekst) for 2023 satt til 3,8 %. Dette dekker ikke den generelle lønns- og prisveksten, slik at vi i 2023 vil oppleve en realnedgang i inntekter. Dette hadde vi også i 2022. For BS innebærer dette en realnedgang på om lag 2,7 millioner kroner.

### 1.3.1. Satsingsområder

Statsbudsjettet legger opp til følgende satsingsområder:

- Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet
- Rask tilgang til helsetjenester og sammenhengende pasientforløp
- Teknologi og digitalisering
- Organisasjon og økonomi

### 1.3.2. Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF

BS inngår som en del av sørge for ansvaret HV RHF har lagt til Helse Bergen HF (HB HF). Det betyr at BS skal utøve et sørge for ansvar sammen med HB HF. De økonomiske rammene for dette ansvaret er fordelt fra HV RHF og effektueres gjennom årlig bestilling.

Samarbeid og samhandling mellom HFet og de private ideelle sykehusene i regionen er viktig og vil forsterkes framover som følge av et samlet sørge for ansvar skal ivaretas. Dette kan medføre behov for både prioriteringer og omprioriteringer, noe som også vil kunne ha en budsjettmessig konsekvens. Foreløpig er ingenting konkretisert, men dialogen som pågår med toppledelsen i HB HF og øvrige private ideelle sykehus, er en bekreftelse på vårt felles ansvar for og felles finansiering av helsetjenestene. Selv om vår kontraktspartner er HV RHF, blir Bergensregionen sett under ett.

I bestillingen fra HV RHF for 2022 er det derfor også tatt inn et punkt om at eventuelle ønsker om endring eller styrking i 2023 på forhånd må være diskutert med det lokale helseforetak (HB HF) og at deres vurderinger må fremkomme i våre innspill. BS har et godt samarbeid og dialog med HB HF rundt dette.

BS AS sine innspill til bestillingen for 2023 er oversendt HV RHF 30.09.2023. Vi har i dette innspillet spilt inn følgende:

- Psykisk helsevern
  - Økning og stabilisert økt henvisningsmengde til BUP tilsier behov for økt ressurs til behandlerstillinger
  - Fortsatt styrke FACT i tråd med regional plan
  - Vi har kapasitet for å utdanne flere LIS innenfor psykisk helsevern dersom det er ønsket fra HV RHF
  - På bakgrunn av overstående bedt om en økt ramme på 5 millioner kroner
- Somatikk
  - Dagkirurgisk avdeling kan øke aktivitet med 15-18 % innenfor operative inngrep og polikliniske aktivitet

## 1.4. Aktivitet og kvalitet

Gjennom løpende virksomhetsrapportering fanges aktivitets- og kvalitetsnivå opp, slik at avvik kan følges opp og korrigeres. I budsjettsaken forutsettes det at HV RHF viderefører aktivitetsnivået i 2022 til 2023.

## 1.5. Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2023

BSvil ha fokus på å avdekke hvilke deler av bestillingen som kan være mest krevende å levere på. Dette for at vi kan utarbeide og iverksette risikoreduserende tiltak som trygger at vi kommer i mål med leveransen.

Bestillingen for 2023 er ikke mottatt enda, men de antatt største risikofaktorene med konsekvens for sykehusets budsjett og leveranse knyttes til:

- Vi vil oppleve stramme budsjetttrammer fra HV RHF. Risikoen ligger i at BS ikke systematisk arbeider med reduksjon av kostnader i hele virksomheten.
- Styrking av somatikken må ikke gå på bekostning av aktiviteten innen psykisk helse da HV RHF fortsatt legger opp til større vekst innen psykisk helse sammenlignet med somatikk.
- Rekrutteringen av spesialister og overleger er spesielt utfordrende.
- Medisinsk teknisk utstyr. Mangel på medisinskteknisk kompetanse utgjør en risiko både økonomisk, men ikke minst for pasientsikkerheten. Det jobbes mot løsninger i samarbeid med HB HF.
- IKT – det pågår store IKT-program som vil påvirke oss, og som vi må delta i for å være en del av spesialisthelsetjenesten også i framtiden.
- Etterlevelse av kvalitetsindikatorer.

## 1.6. Fokusområder sykehusdrift 2023

På bakgrunn av premissene fra HV RHF og prioriteringer gitt av styret vil sykehusdirektør i 2023 ha et særskilt fokus på følgende områder i BS AS:

- Pasientrettet virksomhet
  - Pakkeforløp innen psykisk helse
  - Kvalitetsindikatorer
  - Etablere tydelige kvalitet- og pasientsikkerhetsprosjekter
- Ledelse – ansattperspektivet
  - Implementering og tydeliggjøring av forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom opplæring av ledere
  - Enhetene følger opp samhandlingen mot sine respektive fagområder i HB HF – avklare framtidig handlingsrom innen psykisk helse
  - Videreføre og systematisere arbeidet rettet mot nærvær og redusert fravær
- Økonomi
  - Økonomisk handlingsrom som sikrer framtidig utvikling og investeringer
  - Effektivisere innkjøpsprosess og bedre utnyttelse av nasjonale og regionale innkjøpsavtaler
  - Fokus på å effektivisere arealbehovet

## 2. Driftsbudsjett

### 2.1. Resutat/prognose 2022

Resultat pr. oktober 2022 for BS viser et driftsunderskudd på 3,1 millioner kroner. Prognosen for årsregnskapet for 2023 estimerer et underskudd på 1,4 millioner kroner.

Det vises for øvrig til virksomhetsrapport pr. oktober 2022 for ytterligere detaljer.

## 2.2. Budsjettutvikling 2023

Totalt driftsbudsjett for BS AS fremkommer i tabellen nedenfor.

<b>Betanien sykehus AS</b>	<b>Budsjett</b>	<b>Budsjett</b>	<b>Endring</b>
<b>BUDSJETT I 1 000 KR</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2022-2023</b>
<b>Inntekter</b>			
Aktivitet (ISF, HELFO, egenandeler)	54 933	55 423	490
Basis tilskudd (årlig bestilling)	214 050	226 096	12 046
Leieinntekter	0	0	0
Andre inntekter (prosjekt mv)	1 820	6 740	4 920
<b>Sum inntekter</b>	<b>270 803</b>	<b>288 259</b>	<b>17 456</b>
<b>Kostnader</b>			
Varer mv	10 914	12 759	1 845
Personal	185 814	200 335	14 521
Pensjon	30 223	29 600	-623
Avskrivninger	5 204	6 150	946
Andre driftskostnader	34 039	37 798	3 759
<b>Sum kostnader</b>	<b>266 194</b>	<b>286 642</b>	<b>20 448</b>
<b>Driftsresultat</b>	<b>4 609</b>	<b>1 617</b>	<b>-2 992</b>

### 2.2.1. Driftsinntekter

#### Basistilskudd

I basistilskuddet er det lagt til grunn en generell økning på 3,8 % i tråd med deflator i statsbudsjettet.

Det er i statsbudsjettet lagt opp til en endring i innsatsstyrt finansiering (ISF) innen somatikk. Tidligere var dette finansiert ved at 50 % av finansieringen ble gitt via basistilskuddet og 50 % ble finansiert gjennom aktivitet (opptjening av DRG). Det er fra 2023 foreslått en endring her slik at 60 % nå skal finansieres via basistilskuddet og de resterende 40 % gjennom DRG. Dette betyr altså en økning i vårt basistilskudd og en tilsvarende nedgang i den aktivitetsbaserte inntekten.

Vi har i vårt bestillingsbrev til HV RHF bedt om en styrking av basistilskuddet innen psykisk helsevern på 5 millioner kroner, men det er ikke tatt høyde for dette i budsjettet.

Vi har i budsjettet fortsatt lagt inn forventet ekstra pensjonstilskudd fra HV RHF på 6,3 millioner kroner. Det foreligger fortsatt en viss usikkerhet rundt dette, men vi har valgt å ta det med i budsjettet.

#### Aktivitetsbaserte inntekter

For aktivitetsbaserte inntekter er det justert for nye DRG-satser for 2023. For psykisk helsevern er denne økt med 5,65 % siden 2022, mens satsen for somatikk økt med 3,65 %.

I tillegg er det justert for endringen i ISF-andelen fra 50 til 40 % som omtalt i forrige avsnitt. Denne endringen medfører en flytting av inntekter fra aktivitetsbasert til basis. Konsekvensene av dette er en større sikkerhet for inntjening dersom en ikke oppnår forventet DRG, samtidig så gir det også lavere insentiver til å oppnå DRG utover bestillingen.

I bestillingsbrevet HV RHF har vi bedt om en liten økning i DRG for somatikk. Vi har i budsjettet lagt inn en forutsetning om en økning på 13 DRG til 875.

For psykisk helsevern ligger det an til at man ikke når DRG-målet for 2022. Både VOP og BUP er imidlertid styrket gjennom 2022, slik at alt skulle ligge til rette for at DRG-målet nås i 2023. I budsjettet har vi lagt til grunn samme DRG som i 2022-budsjettet, altså en økning i aktivitet.

Øvrige aktivitetsbaserte inntekter (Helfo-refusjoner og egenander) er økt med ca. 1,7 millioner kroner fra fjorårets budsjett. Det er da tatt høyde for tilsvarende aktivitet i 2023 som i 2022.

Laboratoriet har inngått en avtale med Betanien rehabilitering og sykehjem om å ta betalt for analyser som tidligere ble utført gratis.

#### Andre inntekter

Sykehuset er i forhandlinger med Helse Bergen HF om en avtale om utleie av operasjonsstue for hele 2023. Inntekter fra en slik avtale er tatt med i budsjettet under posten Annen driftsinntekt. Forutsetningen for det som er budsjettert er utleie av operasjonsstue 3 ganger i uken i 40 uker.

Dersom avtalen med HB HF ikke skulle bli inngått finnes det andre alternativer for å ta i bruk ledig kapasitet. Et alternativ er å leie inn kirurgkapasitet. En annen mulighet kan være deltakelse i nasjonalt screeningsprogram for tarmkreft, hvor vi har en henvendelse fra HV RHF om deltakelse.

### 2.2.2. Driftskostnader

#### Lønnskostnader

Den desidert viktigste og mest kritiske ressursen i tilbudet til pasienter og brukere er de ansatte. Det er også den ressursen som er mest sårbar og utfordrende å tilpasse behovet. Ressursen utgjør i overkant av 80 % av sykehusets totale kostnader.

Vi har budsjettert for totalt 216,3 årsverk i sykehuset. Justeringer fra fjorårets budsjett er følgende:

- Justering for lønnsoppgjør 2022, som ble noe dyrere enn budsjettert med
- Lønnsvekst 2023, har her tatt utgangspunkt i Statistisk sentralbyrå sine estimater for lønnsvekst på 4,4 %
- Det er gjort noen justeringer i forhold til for lav budsjettering i 2022
- Pensjonskostnadene er justert opp med 0,6 millioner kroner i henhold til siste estimat fra aktuar
- Som et ledd i å redusere kostnadene har vi kuttet i budsjettet for kompetanse/reise med ca. 0,5 millioner kroner (20 %)
- Budsjett for overtid er redusert med 0,3 millioner kroner
- En kostnad på konsernbidrag til Stiftelsen Betanien Bergen (SBB) på 3,2 millioner kroner lå også under denne posten. Denne er fjernet for 2023.
- I forslaget til statsbudsjett er det lagt inn en ekstra arbeidsgiveravgift på 5 % for inntekter over 750.000 kroner. Dette utgjør en ekstra kostnad på ca. 0,9 millioner kroner for oss som er lagt inn i budsjettet. Vi har fått signaler på at dette er kostnader vi vil bli kompensert for, men det er foreløpig ingen avklaring på dette, kompensasjon er derfor ikke hensyntatt i budsjettet.

Både for BUP og merkantiltjenesten for psykisk helsevern er det busjettert med stillinger på topp av ønsket grunnbemanning, henholdsvis 2 og 1 stilling.

Det vises for øvrig også til vedlegg til virksomhetsrapporten pr. oktober, der det redegjøres for økningen i årsverk fra 2020 til 2023.

Betanien sykehus AS Lønnskostnader (i hele 1000 kr)	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Prognose 2022	Budsjett 2023
Lønn	159 513	175 110	189 270	196 385
Pensjoner	16 609	28 570	28 475	29 600
Honorar innleie	12 459	7 158	4 900	3 950
Årsverk	198,4	202,0	215,8	216,3

#### Varekostnader

På posten varekostnader er det ingen store endringer fra årets budsjett.

Den største endringen er på medisinske forbruksvarer der det er tatt høyde for økte kostnader for utleid operasjonsstue, for tilsvarende aktivitet som det er budsjettet inntekter for.

Medikamenter er en stor kostnadspost, spesielt for TUD-pasienter. Vi har opplevd en økning av TUD-pasienter på rundt 50 % i løpet av 2022. Medikamentbudsjettet for 2022 har lagt for lavt, slik at det gjøres en oppjustering på om lag 0,6 millioner kroner her.

Gevinster av tiltak omtalt i vedlegget «Tiltaksplan økonomi» er ivaretatt i budsjettet.

#### Andre driftskostnader

Strømkostnaden har steget kraftig gjennom 2022 og det er ingenting som tyder på at den vil bli noe lavere i 2023. Vi har derfor måtte oppjustere strømbudsjettet med ca. 70 % (1,375 millioner kroner). Det foreligger en stor usikkerhet rundt denne kostnaden, som kan bli både høyere og lavere enn budsjettet. Vi inngår i SBB sin strømvtale med Fjordkraft, de har inngått en avtale som skal dempe prissvingningene og gjøre strømkostnadene mer forutsigbare. Men dagens marked på dette området gjør at det likevel vil være en viss usikkerhet om denne kostnaden.

Sykehuset har en driftsavtale med Helse Vest IKT (HV IKT). I denne inkluderes både drift, lisenser og prosjektkostnader. Vi har opplevd en kraftig økning i kostnaden på denne avtalen de siste årene. Dette er prosjektkostnader og implementering av systemene i Helse Vest sin MOT-portefølje. Vi har mottatt estimater fra HV IKT SLA på kostnadsnivået for 2023. Dette er imidlertid ikke et endelig estimat og det er stor usikkerhet rundt de endelige kostnadene. Vi har i vårt budsjett lagt oss på øverste sjiktet av estimat fra HV IKT og øker denne budsjettposten med 2 millioner kroner. Her har imidlertid sykehuset en utfordring med å jobbe for å få ned disse kostnadene.

Den desidert største kostnaden under denne posten er husleiekostnader, her har huseier (SBB) varslet om en prisøkning på 5,7 % (KPI-økning), dette i henhold til husleieavtalen. Sykehuset har i løpet av 2022 også tatt i bruk et større areal, totalt økes derfor budsjettet for husleie med ca. 2,5 millioner kroner.

Det arbeides for øvrig med tiltak for å forsøke å få ned leid areal for å redusere husleiekostnaden. Dette vil det bli jobbet med utover 2023, men det er ingen avklaringer foreløpig som tilsier at budsjettet for 2023 kan reduseres. Avtalen med SBB vedørende leie av hybler er imidlertid sagt opp, slik at det kan forventes en liten innsparing på dette i 2023.

Det er inngått en ny avtale for bedriftshelsetjeneste som er forventet å gi en god besparing og derfor redusert budsjett på bakgrunn av det.

#### Avskrivninger

Denne posten øker noe til neste år, først og fremst basert på utstyr innkjøpt i forbindelse med ombygging av dagkirurgisk avdeling.



### 2.2.3. Forutsetninger

Det budsjetterte resultatet forutsetter at de påpekte risikoområdene blir håndtert på en god måte, samt at de økonomiske tiltak som er foreslått gjennomført blir gjennomført. Basert på historisk utvikling blir det viktig å styrke og utvikle den pasientrettede ressursbruken i fortsettelsen. Dette gjenspeiles i resultatkravet for BS for 2023.

I 2019-2022 har overgang til MOT-porteføljen i Helse Vest IKT resultert i høyere IKT-kostnader enn ellers i form av utstyr og prosjektkostnader. Dette er en tilpasning til de eksterne krav som settes i spesialisthelsetjenesten knyttet til elektronisk samhandling og flyt. Flere av disse systemene er nå gått over i en driftsfase, men noe gjenstår fortsatt. Samlet sett medfører dette fortsatt økte driftskostnader på avtalen med HV IKT i 2023. Utfordringen ligger nå i å ta ut effektene av prosjektene i egne ressurser, pasientsikkerhet, samt effektivisering av arbeidsflyt. Dette vil det bli jobbet med i 2023.

I sykehuset blir det vesentlig å stabilisere kostnadsutviklingen og sikre at sykehusdriften setter i gang tiltak for å få et større handlingsrom for å møte kravene fra HV RHF. Dette må gjøres med tanke på økt aktivitets- og effektiviseringsgrad, nye oppgaver innenfor samme økonomiske rammer, og krav om kostbare teknologiske investeringer som må på plass for å sikre like helsetjenester til befolkningen i nedslagsfeltet.

For å nå målsettinger i 2023 må det jobbes aktivt med nærvær for å redusere sykefraværet. Det å jobbe systematisk for et helsefremmende arbeidsmiljø, både med tanke på areal og psykososialt, er vesentlig i forhold til å levere på pasientsikkerhet, aktivitet, kvalitet, og ikke minst økonomi. Dette arbeidet vil ha fokus via etablerte nærværgrupper i alle avdelingene.

Midler tilført driften fra HV RHF via tidligere års overskudd skal brukes til formålet. Det betyr at sykehusets resultat sikrer leveranser, samt utvikling innenfor området formålet er ment å dekke. Det må derfor arbeides strategisk i forhold til riktig bruk av midler for å komme pasientene til gode, både på kort og lengre sikt. Ledelsen og styret i BS får ansvar for å følge opp effektiv og riktig bruk av ressurser, i tillegg til å påse at lover og regler blir fulgt, og at det etableres god intern kontroll og virksomhetsstyring i selskapet.

Rammebetingelsene knyttet til basistilskudd og ISF er avgjørende for framtidig drift og tilpasning til bestillingen fra HV RHF. For 2023 er deflatoren satt til 3,8 %. Vi ser imidlertid at lønnsoppgjøret for 2022 og forventet lønnsoppgjør for 2023 overstiger deflatoren for disse årene. Dette utgjør en stor kostnadsmessig utfordring all den tid lønnskostandene utgjør rundt 80 % av de totale kostnadene til sykehuset.

Oppsummert innebærer følgende forutsetninger for neste års budsjett ulike former for risiko og/eller usikkerhet:

- Deflator
- Økning DRG
- Ekstra pensjonstilskudd fra Helse Vest RHF
- Ekstra arbeidsgiveravgift på inntekter over 750.000 kroner
- Utleie operasjonsstue HB HF
- Pensjonskostnader
- SLA HV IKT
- Arealbesparelser
- Strømkostnader

### 2.3. Psykisk helsevern

Fra 2020 ble psykisk helsevern en samlet enhet der alle deler av sykehusets psykiatritilbud inngår. Kompetanse og sammensetning har endret seg noe i forhold til tidligere (flere spesialister fører til høyere lønnskostnader med samme antall medarbeidere). Etablerte tilbud kvalitetssikres, forbedres og videreføres inn i 2023. I 2022 har vi hatt en navneendring fra enhet til klinikk.

I hovedsak videreføres nåværende drift og tilbud i 2023. Behandlerkapasiteten er noe økt i forhold til budsjettet for 2022 på BUP, VOP og FACT.

### 2.4. Somatikk

Fra 2020 ble de somatiske tjenestene samlet i en enhet, der dagkirurgi, laboratoriet og radiologi inngår. I 2022 har vi hatt en navneendring fra enhet til klinikk.

Dagkirurgisk avdeling (DKA) foretok en større ombygging i 2021-2022. Hovedformålet med ombyggingen var å bedre kvalitet og pasientbehandling, men ombyggingen gir også avdelingen større kapasitet enn tidligere og det er derfor tatt høyde for noe høyere aktivitet. Men høyere aktivitet krever også mer menneskelige ressurser, slik at lønnsbudsjettet for DKA er økt betydelig de siste årene. Samarbeider nå med HB HF for best utnyttelse av ledig kapasitet.

I 2022 har de merkantile ressursene, som ble skilt ut i en egen avdeling i 2020, blitt tilbakeført til avdelingene DKA og radiologi.

Laboratoriet og radiologisk avdeling viderefører samme aktivitet som i 2022. Nye avtaler med eksterne kunder er signert for laboratoriet.

### 2.5. Sykehusdirektørens stab

Ny stilling med ansvar for forskning og fagutvikling er forsøkt besatt i 2022 uten hell, denne stillingen er ikke videreført i budsjettet for 2023.

Stilling som regnskapsmedarbeider er tatt med som en fast stilling i 2023, i budsjettet for 2022 lå dette som en innleid administrativ ressurs.

# Investeringsbudsjett

## 2.6. Investeringsramme

Innmeldte investeringsbehov fra BS framgår av tabellen under.

Investeringsbudsjett 2023		
Investeringsbehov	2023	2024 =>
<b>Psykisk helsevern</b>		
<u>Psykose sengepost</u>		
Nytt kjøkken		300 000
<u>Allmenn sengepost</u>		
Nytt kjøkken		300 000
<u>FACT</u>		
Ombygging	5 000 000	
<b>Sum psykisk helsevern</b>	<b>5 000 000</b>	<b>600 000</b>
<b>Somatikk</b>		
<u>Dagkirurgisk avdeling</u>		
Koloskopi	3 700 000	
<u>Laboratoriet</u>		
Analyseinstrument klinisk kjemi	2 000 000	
Hematologiinstrument		500 000
Vannrenseanlegg		175 000
<u>Radiologi</u>		
MR-apparat		7 000 000
<b>Sum somatikk</b>	<b>5 700 000</b>	<b>7 675 000</b>
<b>Felles</b>		
Ramme - til disposisjon for andre tiltak	1 000 000	
Utskifting PC-park		1 500 000
<b>Sum felles</b>	<b>1 000 000</b>	<b>1 500 000</b>
<b>Sum investeringsbehov</b>	<b>11 700 000</b>	<b>9 775 000</b>

## 2.7. Investeringsdisponering

Det er investeringsbudsjettet for 2023 tatt inn innkjøp av **koloskopiutstyr** til DKA. Det er en underdekning på offentlige koloskopier i Bergensområdet og et gradvis økende behov for koloskopier, også som følge av screeningprogrammet for koloskopi som startes innen 2025. Vi kan utføre denne tjenesten med dagens bemanning. Det vil bli gjort en nærmere vurdering av om dette kjøpes inn som en investering eller om det skal leases.

Videre er det satt opp innkjøp av nytt **analyseinstrument for klinisk kjemi** på laboratoriet. Dette er en utskifting av dagens instrument som er over 10 år gammelt.

FACT har vokst de siste årene og det er behov for å gjøre noe med lokalene deres, det er derfor satt av midler i investeringsbudsjettet for en **ombygging på FACT**.

Det vil alltid være behov for prioritering av kost/nytte ved gjennomføring av nødvendige og ønskelige vedlikeholdsinvesteringer, oppgraderinger og nyinvesteringer. Innmeldte investeringsbehov vil derfor vurderes og prioriteres i forhold til behov, krav og økonomi.

Avskrivninger på BS har hensyntatt kostnadsdekning for aktiverbare investeringer. I tillegg er vedlikeholdskostnader og andre kostnader tilpasset innmeldte investeringsbehov i vesentlig grad.

### 3. Likviditetsbudsjett

Forventet negativ kontantstrøm fra driften i 2023 er på 3,9 millioner kroner, basert på drifts- og investeringsbudsjettene.

Tidligere års positive kontantstrømmer fra den operative driften gir oss handlefrihet til en negativ kontantstrøm i et år med høye investeringsutgifter. Men det betyr ikke at midler skal brukes til investeringer dersom det ikke kan vises til en positiv effekt på inntjening, eller det er nødvendig ut fra hensyn til pasienter eller ansatte.

<b>Likviditetsbudsjett 2023 (hele 1 000 kr)</b>	
<b>Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter:</b>	
Budsjettert resultat (etter finansposter)	1 617
Ordinære avskrivninger	6 150
<b>A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</b>	<b>7 767</b>
<b>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter:</b>	
Innbetaling ved salg	
Investeringsbudsjett 2023	-11 700
Tilbakeholdt	
<b>B Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</b>	<b>-11 700</b>
<b>Kontantstrøm ved finansieringsaktiviteter:</b>	
Innbetaling ved opptak av ny langsiktig gjeld	-
Avdrag lån	-
<b>C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter</b>	<b>-</b>
<b>A+B+C = Netto endringer i kontanter 2023</b>	<b>-3 933</b>
Likviditet IB 01.01.2023 (prognose)	30 501
Likviditet UB 31.12.2023	26 568